

Smiljana Bundovska

University of Skopje, Faculty of Medicine

Mirko Uljarević

University of Niš, Faculty of Medicine

THE PRACTICAL AND ETHICAL CHALLENGES OF CONDUCTING RESEARCH WITH CHILDREN AND ADOLESCENTS

Due to its noninvasive nature, good spatial resolution and other advantages functional magnetic resonance imaging (fMRI) has become a tool of choice for investigating the brain mechanisms underlying psychological phenomena. Functional MRI studies have elicited substantial media coverage and this has led to increased public interest in neuroimaging. Having in mind enormous potential of this method as well as potential risks it is of crucial importance to be aware of ethical and practical challenges when conducting fMRI research, especially with children and adolescents. In this essay we selectively review issues regarding informed consent and child's capacity to withdraw from the study, importance of incidental findings and the problem of motion during image acquisition. Strategies how to deal with those problems are also addressed.

Keywords: functional magnetic resonance imaging, informed consent, incidental findings, motion

PRAKTIČNI I ETIČKI IZAZOVI KOD SPROVOĐENJA ISTRAŽIVANJA SA DECOM I ADOLESCENTIMA

Zahvaljujući neinvazivnosti, dobroj specijalnoj rezoluciji i brojnim drugim prednostima funkcionalna magnetna rezonanca (fMRI) je postala metod izbora u istraživanju kognitivnih funkcija. Neke od ovih studija su zaokupile medijsku pažnju i dovele do interesovanja za ovu metodu. Uzimajući u obzir veliki potencijal ali i potencijalne rizike važno je biti svestan etičkih i praktičnih izazova koji su vezani za upotrebu ove metode u istraživanju, naročito kada su ciljna grupa deca i adolescenti. U ovom članku razmotrićemo probleme vezane za pravo deteta na dobrovoljni pristanak da učestvuje u studiji i da se iz nje povuče, za neočekivane

potencijalno patološke nalaze kod dobrovoljaca u istraživanju i za problem neželjenih pokreta u toku eksperimentalne sesije. Neki od načina na koji se ovi problemi mogu potencijalno prevazići će biti razmotreni.

Ključne reči: funkcionalna magnetna rezonanca, neočekivani nalazi, neželjeni pokreti